

Смолік Дзяніс Аляксандравіч

**Сацыякультурная дэструкцыя ў трансфарміруючымся беларускім грамадстве
(1985 — 1995 гг.)**

Ключавыя словы: культура, дэструкцыя, культурныя каштоўнасці, нормы, сімвалы, веды, дынаміка культуры, трансфармацыя, культурная маргінальнасць, інкультурацыя, канфармізм культурны, субкультуры, інавацыі.

Мэта даследавання: выявіць дэтэрмінанты, сутнасныя прыметы і тэндэнцыі сацыякультурнай дэструкцыі ў перыяд сістэмнай трансфармацыі беларускага грамадства, механізмы пераадолення дэструктыўных з’яў у сацыюме.

Метады праведзенага даследавання: метадалагічную аснову даследавання складаюць канцэптуальныя палажэнні структурна-функцыянальнай тэорыі, сінергетычнай парадыгмы, псіхааналітычнай канцэпцыі, феноменалогіі, дэканструкцыі, аксіялогіі; метады: структурна-функцыянальнага аналізу, статыстычнага аналізу радыё дынамікі, кампаратыўнага і сістэмнага аналізу, абстрагавання і абагульнення.

Навуковыя вынікі і навізна заключаюцца ў тым, што:

– распрацавана навуковая канцэпцыя сацыяльна-культурнай дэструкцыі, раскрыты яе змест і формы;

– вызначаны катэгарыяльны статус і сутнасць паняцця “сацыяльна-культурная дэструкцыя” ў кантэксце развіцця сучасных культуралагічных ведаў;

– выяўлена ўзаемасувязь сацыякультурнай дэструкцыі з культурнай маргінальнасцю і сегментам субкультурных утварэнняў у грамадстве, што трансфармуецца;

– паказаны ўплыў дэструкцыі на экзістэнцыяльны стан суб’ектаў культуры і масіфікацыю формаў сацыяльна-культурнай дэструкцыі (анаміі, агрэсіі, бунту, рытрызму, рытуалізму, канфармізму, каштоўнасна-нарматыўнага нігілізму, эскапізму і інш.).

Рэкамендацыі па выкарыстанні атрыманых вынікаў

Матэрыялы даследавання могуць улічвацца пры далейшай распрацоўцы праблем культуралогіі, аксіялогіі, сацыялогіі, педагогікі, этыкі. Вынікі даследавання знайшлі адлюстраванне ў рамках дзяржаўнай праграмы “Функцыянаванне і развіццё культуры Рэспублікі Беларусь да 2005 года”. Матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны таксама ў вучэбных курсах па культуралогіі, мастацтвазнаўстве, сацыялогіі, у спецкурсах.

Галіна выкарыстання

Культуралогія, мастацтвазнаўства, сацыялогія, педагогіка, прыкладная культуралогія.

Summary

Denis A. Smolik

Sociocultural destruction of the transformed Belarusian society

(1985-1995)

Keywords: culture, destruction, cultural values, norms, symbols, knowledge, dynamics of culture, transformation, cultural marginality, inculturalization, cultural conformism, subcultures, innovations.

Purpose of research: to reveal determinants, intrinsic attributes and tendencies of sociocultural destruction during the period of system, transformation of the Belarusian society, mechanisms of overcoming the destructive phenomena in society.

Methods of the research made: methodological basis of the research is conceptual principles of the structural functional theory, sinergetical paradigms, psychoanalytical concepts, phenomenology, deconstruction, acsiology, methods of structural functional analysis, statistical analysis of numbers of dynamics, comparative and system analysis, abstraction and generalization.

Scientific results and novelty consist that:

- scientific concept of the sociocultural destruction is worked out, its contents and forms are discovered;
- categorial status and the essence of the concept "sociocultural destruction" in the context of the development of modern culturological knowledge are determined;
- interrelation of sociocultural destruction with cultural marginality and a segment of subcultural formations in the transformed society is revealed;
- influence of the destruction on the existential condition of subjects of culture and massification of forms of sociocultural destruction (anomy, aggression, revolt, retreatism, ritualizm, conformism, valuational normative nihilism, escapism, etc.);

Recommendation on the use of the received results:

Materials of the research can be taken into account for further development of problems of culturology, acsiology, sociology, pedagogy, ethics. The results of the research are reflected within the framework of the state program "Functioning and development of culture of the Republic of Belarus till 2005". Materials of the research can also be used as training courses in culturology, art criticism, sociology and special courses.

Sphere of use:

Culturology, art criticism, sociology, pedagogy, applied culturology.

Научное издание

Смолик Денис Александрович

**Социокультурная деструкция в трансформирующемся
белорусском обществе (1985–1995 гг.)**

Автореферат

диссертации на соискание ученой степени

кандидата культурологии

Подписано в печать 26.11.2008. Формат 60x84 1/16.

Бумага писчая № 1. Усл. печ. л. 1,51 Уч.-издл. 1,3

Заказ № 401 Тираж 60 экз.

УО «Белорусский государственный университет культуры и искусств»

220007, г. Минск, ул. Рабкоровская, 17

Напечатано на ризографе

УО «Белорусский государственный университет культуры и искусств»